

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК ЛЛ. Ч. 289. Джерси Сіті, Н. Дж., вівторок, 11 грудня, 1934.

VOL. XLII. No. 289. Jersey City, N. J., Tuesday, December 11, 1934. THREE CENTS

УРЯД ЗА ПОСТІЙНУ „НАЙРУ“

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт уже вичинив плани реорганізації уряду відбудою краю, котрі він думає пропонувати конгресові як основу постійної організації урядових обмежень про продукції й торгівлі.

З планів видно, що уряд покидає вже свій намір нормувати ціни товарів та контролювати даїл продукцію поза те, що робиться тепер. Уряд думає вдержувати в обов'язковій силі постанови, що мають на цілі не допускати до нечесної конкуренції. Справи робітничих відносин мають бути віддані від справи уряду відбудою краю та належати до Краєвої Робітничої Ради.

ЗАГАЛЬНА НАГІНКА НА ПАЧКАРІВ НАРКОТИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Федеральний уряд почав по всьому краю нагінку на пачкарів наркотиків. Арештовано за два дні в Злучених Державах коло 700 осіб. В самому Нью Йорку арештовано 15. Годовний осідок, кажуць, був у місті Болтимор. Уряд думає дати вести нагілки, поки зовсім не прочистить край з пачкарських організацій.

ВЕЛИКЕ ЛАНЦОХОВЕ ПІДПРИЄМСТВО ЗАКРИВАЄ КРАМНИЦІ.

НЬО ЙОРК. — Відоме ланцюхове підприємство, Джеймс Ботлер Гросері Ко., що має лише в Нью Йорку 300 крамниць, постановило закрити 83 крамниці, подаючи за причину потребу шадження та не виплатити цих крамниць.

Зарад заперече чутки, що будинок він має клопотати зі своїми робітниками, але робітники підприємства, почувши про закриття крамниць, постановили вийти на страйк, бо вважають закриття посуненням підприємства проти юні.

БОРІТЬБА ЗА РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

ДІТРОЙТ (Мішген). — Американська Федерация Праці виступила проти урядового плану вибору представників автомобільних робітників.

Федерация каже, що план пропорційної репрезентативності є несправедливий та вимірний спеціально проти Федераций Праці. Вона домагається, щоб робітничі представляла та юнія, за котру стоїть більшість робітників.

ЛЮДИ ДАЛИ МРУТЬ ВІД КЕПСЬКОГО АЛКОГОЛЮ.

ПОРТЛЕНД (Орегон). — За один день померло тут 12 осіб від затроєного алкоголю. Розсліди урядових хеміків показують, що їм дали п'яти дендрованого алкоголю. Всі випадки смерті трапилися в бідній частині міста, положений на морським фронті.

ПЕРШІ ЖЕРТВИ ЗИМИ.

НЬО ЙОРК. — Перші навідини сьогорічної зими, що проявилися сильним обнижанням температури на шім східним побережжю Злучених Держав, уже потягнули за собою жертви в людях.

Японський корабель „Вікторія“, що плыв в Гамбурга до Філадельфії, вислав з Атлантичного океану заклик за поміч, подаючи, що буря зіпсувала його машинерію та здала його на ласку й неласку хвиляв. Делеша додає, що через бурю загинув капітан і перший офіцер корабля.

НЕ ХОЧУТЬ ПОРОЗУМІННЯ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

НЬО ЙОРК. — Стейтвий комітет соціалістичної партії відхилив пропозицію злученого фронту соціалістів і комуністів, за котру заявився краєвий комітет партії на своїх недавніх зборах у Бостоні.

Зарад стейтрової партії заборонив відділам партії в цих стейті входити в якінебудь спільні акції з комуністами.

НОВІ ЗЕМЛЕТРУСИ.

ТЕГУСІГАЛЬПА (Гондурас). — У неділю трапилися тут нові потрясення землі. У землі повторилися довгі й глибокі шілини. Багато мешканців утікає в гори, лишаючи на місці все своє майно.

Втікачі з міста Санта Ріта подають, що з усіх домів цього міста стоїть ціла тіла одна годинникова вежа міста. Годинник на вежі ще й досі показує на 8 годину 26 минут, коли скоївся найсильніший землетрус.

МІСТО ВИТАЄ ШКАВОГО ГОСТЯ.

НЬО ЙОРК. — Місто Нью Йорк відвідує тепер д-р Аллен Рой Дефо, лікар маленького канадського містечка Календер. Мі

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 1143 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": B'ErGen 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: B'ErGen 4-1016

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ДОВОГО ТАК БУДЕ?

Від кількох уже місяців вівсв над Європою страх наближаючої війни через нерозв'язання справи сарської округи. Чим більше наближається речення голосування в округі, що мало би вирішити її державну приналежність, тим більший страх збирає Європу перед війною. Як би не випало це голосування, війна виглядала великою можливістю. Виграє Німеччина, півратна на війну може Франція. Виграє Франція, почне авантюру Німеччина. Казали, що навіть як Німеччина буде тільки бачити можливість, що вислід голосування піде проти неї, то вона до голосування не допустить, а анексує сарську округу, як анексувала Польща Галичину або Вільну.

Тому й відіткнула Європа трохи більніше, коли французький і німецький уряд добилися нарешті угоди в цій справі. Угода ця полагодує справу настільки, що вдоволяє обі сторони, бо кожній стороні друга уступила: Франція за своєї постанови, ніколи не віддати Сарі Німеччині, Німеччина за своєї втряттійшої нетерантної політики. Прислужилася цій угді Ліга Націй.

Та цю Європа відіткнула, а вже в іншій стороні Європи вирине друга справа, яка теж легко може довести до кровопролиття. Цим разом мир Європи стала колотити Сербія. Вона ще від часу замаху на її короля не поводитися нормально, а наскрізь гістерично. Невдано вона виступила перед Лігою Націй з широким протестом з приводу вбивства свого короля, а протест цей скермувала не стільки проти Хорватів, що цей замах готували, скільки проти Мадяришин, що, мовляв, у себе заговорників переховувала. В своїй гістерії сербський уряд постарався, що з ним виступили ще уряд румунський і уряд чехословацький та виразно заявили свою солідарність з Югославією. Та ще й цього було замало сербському уряду, бо як Угорщина заповняла сильний спротив проти сербського протесту, то Югославія, як і пешена дитина, відразу поступила, гебви вона вже доказала, що Угорщина мачала пальці в убивство короля Сербії. Югославія стала викидати з краю всіх Мадярів. Прогнаних тисяч людей набрило масу людей, які цим людям і Мадяришин, на котру через те впасть тягар удержувати депортованих. Не дивися, що це до живого обурило не тільки пошкодованих, але й ширший світ. Щоб здушити обурення, Сербія знову вивала поміч держав малої антанті й ця вже подзвонює шаблями, грозить Мадяришин війною, як вона важиться відповісти на провокацію.

На частя для Європи проти війни малої антанті проти Мадяришин виступають великі держави. Дуже можливо, що їм удасться й цю небезпеку заплати.

Однак, як довго буде можна в цей спосіб латати мир Європи?

ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ ПО ВІДІЛАХ
У. Н. СОЮЗА

1. ПРОЦЕНТИ.

Секретар одного з відділів описує про одну членіну, яка напастувала відділовим урядникам за те, що вона не дістає від У. Н. Союзу проценту від своїх вкладок.

Членіна казала: В американській аскурації дає компанія заасекуровано вже по році процент від його грошей. А як хто не може платити, то аскурація не пропадає. А того вівсво в Союзі нема.

Відділові урядники пояснили членіні, що вони не знають такої аскурації в цілм світі, щоб вона асекуровано на по смертне платила по році процент, бо нема навіть тої, що від цього платити. За те є правда, що по трох роках плачення вкладок можна дістати малу суму як зворот готівку, або можна мати виплачену грамоту на пенну суму аж до смерті, або можна дістати безплатне продовження на повну суму о безпечення, але тільки на обмежений час.

Далі урядники пояснили членіні, що колиб вона стояла в У. Н. Союзі в нових роках о безпечення, то по трох роках плачення вкладок мало б такі самі права на зворот готівку, або на пенну, або на безплатне продовження на повну суму о безпечення, але тільки на обмежений час.

Членіна, вислухавши те все, каже:

3 ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

АЛТУНА, ПА.
Ювілей на ділах.

Заходом бр. Неп. Зав. Пр. Богородиці, від 145 У. Н. Союзу, відвідувачів дня 10-го листопада 40-літній ювілей У. Н. Союзу.

Свято розпочалося в укр. греко-католич. церкві панхидією, яку відправив о. С. Маланюк на похоронні братів і сестер-смертників. Потім всі удалися до церковної галі.

Свято-концерт відкрив громадянин Антін Лаврук, представник відділу. Потім молоді на промовою о. Маланюка висловили американський гнів.

Довголітній член, грім. Григорій Сеньків, вказав присутнім наштовхувати померлих через довжину з місць, що й зробив. А потім говорив про потребу зміцнення Союзу новими членами. Знову о. Маланюк висловив ширше ідею У. Н. Союзу та все те, що збрив У. Н. Союз для нашої імміграції, членів української справи.

Потім наступили декламації двох Ірени Орховської і Е. Еллія Гірицького, Пана Союзу Дмитрия пояснила справу вивізу У. Н. Союзу англійською мовою. Гість, грім. Петро Гарбинський, зібрав свій собою про Союз. Гостя, грім. Марія Кость з Рейми, Па. відповідала собою в честь Союзу. А на закінчення предсидник нових тих, що не в Союзі, ідеї ставали в Союзіві ряди.

Потім вступив один старий громадянин від У. Н. Союзу, як те висловило до Союзу ідеї. Кінцеве слово виголосив секретар ювілейне, нижче відписаний. Свято закінчилося українським гімном «Ше не мерта України».

І. Олексик, секр.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШКАГО, І.Л.

Свято української музики і танку.

Дня 12-го грудня ц. р. відбувся в Шкаго, у великій галі театру «Селвин», заходами одного з найбільших тутешніх театрів «Дейлі Нюз», велике українське «Свято музики і танку». Свято має на цілі популяризувати найширше кола тутешнього американського громадянства за багачими українським фольклором. Наше свято є одним з яких 30 річних ювілейних виступів у т. зв. Карнавалі Національності, який влаштовує «Дейлі Нюз» як третім наворотом. Дохід з цього свята призначений на українські добродійні цілі.

Свято це заповидається на кожним оглядом кіншарів. Програм дуже добрий, широка й цікава. Виконавцями будуть найкращі артисти цієї країни. Виступити українським хор міста Шкаго під управлінням Юрія Бенешко. Танцюватиме Клуб Танцюристів Школи Американа. Будуть виступати артисти з жартовливими українськими народними піснями в обробках найкращих наших композиторів. Виступатимуть зі співаним відомі артисти, як Марія Машер-Бенешка і Олександр Юрченко. Виступити ще Квінтет Кубанських Козаків. Надійшло, що та цікава програма, як і її цілі, створює на свято всю свідому українську громаду.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Молодь при забаві, але корисній.

Дня 24-го листопада українська молодь улаштувала величаву тавеш в одному з найпопулярніших готелів міста Дітройта, — а це в «Slatter Hotel». Це є перший того роду ви-

ступ, зааранжований на шаршувало. Своєю надсподіваною присутністю молодь акцентовала нашою старішою промовою, що вже найближчим часом ми мали модерну свою власну домішку, як народною інституцією, де малиб приміщення організації молоді й де можна влаштувати забави.

Були спротивні і критики щодо цього балу в Стеттер готелі. І тому багато молоді не прибуло на забаву. Були сумніви, що танець не влаштується. Були й нарікання, що ми завчасно деремо нота до гори, влаштуючи танець в одному з найліпших готелів, коли є свої саї.

Однак ініціатори, а було їх три, розумні психологію української молоді, бо самі стоять в її ряді. І тому виріши ширший комітет, до якого малиб ходити представники від кожної молодішої організації. Представили справу, ішли й вказали до роботи. Як сказано, так зроблено.

Мотиви, котрими ініціатори керувалися, були такі: показати українській молоді власну силу. Друге: українська молодь може забути свою історію, і приміряти способи і найкращих готелів нарізати в найкращих американських мотелях. Далі ми бажали тим родом приготувати до зйзду української молоді, що має відбуватися наступної осені в місті Дітройті. Ми бажали теж створити, якщо влаштується, центральний комітет з молодіших організацій.

Признаюсь, як один з комітетів, що були дуже недомогання. Але прошу зрозуміти

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

DIES AWAITING BRIDAL MARCH.

McKees Rocks Man Buried From Church Where He Was to Have Wed.

Death turned a bridal march into a funeral dirge yesterday in McKees Rocks.

Friends of John Salak, 24-year-old orchestra leader, sat in silence at St. Mary's Ukrainian Greek Catholic Church, where he was to have been married, and heard his last rites instead.

The six young women who were to have acted as bridesmaids for Mary Kubant, 19, of 30 Ohio St., Spew Township, laid aside their white dresses to garb themselves in black at the burial of her intended husband.

The marriage was to have been celebrated shortly after the Ukrainian Christmas, early in January. Salak died in his sleep Tuesday night. When his mother went to waken him to go to work at the Gulf Refining Company, Neville Island, where he had been employed as pipeliter, she found him dead of a heart attack.

Salak was active in affairs of St. Mary's Church, where he was a trustee and a member of the choir. He was also prominent in Ukrainian lodge affairs and was an officer in the Ukrainian American League.

He was the son of Metro and Anna Salak, 319 Washington St., McKees Rocks, who survive him, as well as three brothers. Mrs. Kubant is the daughter of Mr. and Mrs. William Kubant.

(Pittsburgh Press, December 2, 1934).

UKRAINIANS MARK FORTIETH ANNIVERSARY.

Local Group Celebrates Founding of National Order: Special Program.

The 40th anniversary of the founding of the National Ukrainian Association of America was celebrated with a special program and banquet, by local branch, No. 50 at St. Mary's Ukrainian church, Beach street, yesterday afternoon and evening with more than 300 members, out-of-town guests and friends of the unit attending.

The one-day celebration was started at the church at 3 o'clock with a solemn requiem service in honor of the dead members of the local branch with the Rev. Andrew Beck, pastor of St. Mary's, the celebrant. Following, the groups in attendance retired to the basement hall in the church building where a "university" was opened by the local official board. At that time, the official welcoming of the guests took place; also, the reviewing of the association as a whole and its local affiliation's progress were recalled to the members.

Children Give Program.

The business session was augmented by a special program, directed by Father Beck, in which several children of the parish presented a series of songs and also gave readings of poems of an Ukrainian theme.

Taking part in this portion of the day's list were the following: The Misses Stella Lobodovskiy, Ann Paprocka, Mary Mokshyn, Anastasia Lytwyn, Amelia Hlewa; also, Harry Hlewa, Peter Lewkowich and Stephen Paprocka.

The festivities passed during the late afternoon to be resumed in the early evening when a commemorative banquet was in order in the church hall. Edward Czornyck, president of the local branch, opened the dinner with the Rev. Andrew Beck officiating at the invocation. Guest speakers at that time were the Rev. Beck, Edward Czornyck, Ivan Hlewa, Martin Symanski and Roman Slobodian, supreme financial secretary and treasurer of Jersey City.

The National Association, of which the local branch is a link, was instituted in 1894 with its initial branch introduced at Shamokin, Pa. Since that time, its membership has grown to a list exceeding 30,000 with branches throughout Connecticut, New Jersey, New York, Massachusetts, and all the neighboring states in the northwest and midwest.

Assets Are \$3,650,000.

According to a recent audit, the association's assets are listed at \$3,650,000 with a 130 per cent valuation on its certificate holdings, according to the official mortuary table. It is the largest fraternal and death benefit order involving the Ukrainians in America.

The Association has headquarters at Jersey City, and publishes two newspapers: one, a daily, in the Ukrainian language, by the name of "Svoboda," (Freedom); and the other, weekly organ in English for the juvenile members of the fraternity.

The local unit has a membership of 160 with the following members listed on the official board: Edward Gynowich, president; Ivan Hlewa, secretary; Martin Symanski, treasurer; Leon Beck and Daniel Charnovsky, trustees. The local unit meets monthly at the St. Mary's Ukrainian church parlors on Beach street and it's closely associated with the parish activities.

Also present at the celebration was a delegation of members of branch, No. 84, of Southport, this contingent headed by Michael Gudzik, president. Local branch, No. 30, of the Ukrainian Workers Association of America also was represented by a large group, William Fedak heading this delegation.

(The Bridgeport Telegram, October 29, 1934).

UKRAINIAN SOCIETY PLANS FETE DECEMBER 14.

The Ukrainian Institute will hold its annual Good-Fellowship Night on Friday, December 14, at the Ukrainian Hall, 847 N. Franklin street.

Wilmer Krusen, president of the Philadelphia College of Pharmacy and Science, will speak on "International Relationship in the Community."

Mrs. Gustav Ketterer, chairman of the juniors of the Southeastern district, State Federation of Pennsylvania Women, will also speak. Representatives from the following organizations will take part: American Legion Auxiliary, Chamber of Commerce, Board of Education, Parent-Teacher's Association, Needlework Guild of America, King's Daughters, D. A. R.'s and various civic organizations of the city.

There will be a musical-entertainment in costumes, with a mythical tour to Ukraine, where native folk dancing, folk lore, crafts and embroidery will be viewed. The affair is for the benefit of

the Ukrainian Institute's Christmas and Student Aid Funds.

The institute was founded three years ago by Mrs. Valentina Kachmar and dedicated to service for her transplanted countrymen. Its aim is to help them adjust their lives to their new environment, to further the interchange of culture between Americans and Ukrainians and to encourage international relationship in the community.

(Philadelphia Record, December 7, 1934).

BRING ARTS OF THE UKRAINE TO BOSTON

Homelands Exhibit of International Institute.

Mrs. Mary Iwaszko of Boston still pursues the ancient craft of spinning linen threads on a distaff as she was taught in her farm home place in the Ukraine. It is the method used in the days of Homer, for such woft and warp as those woven into the cloth which Penelope was said to have made while awaiting the return of Ulysses. The bright, cross-stitch embroideries which Mrs. Iwaszko recently displayed at the Homelands Exhibit of the International Institute and those which decorate her charming native costume reproduce in conventional patterns the vivid flowers of the Ukrainian steppe.

Mrs. Anna Zelachewsky, wife of the priest of the Ukrainian Orthodox Church in Boston, contributed to the recent exhibit by a display of decorated Easter eggs which she had painted by a process of batik dipping which she brings with her from her native land. The varied-colored designs have each their special significance and history. The shy Ukrainian maiden indicates the youth of her choice by dyeing two of these eggs for him at Easter time.

(The Christian Science Monitor, Saturday, December 1, 1934).